

Judikatūras krājums

Lieta C-28/15

Koninklijke KPN NV u.c.
pret
Autoriteit Consument en Markt (ACM)

(College van Beroep lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Kopējie reglamentējošie noteikumi attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem — Direktīva 2002/21/EK — 4. un 19. pants — Valsts regulatīvā iestāde — Saskaņošanas pasākumi — Ieteikums 2009/396/EK — Juridiskā piemērojamība — Direktīva 2002/19/EK — 8. un 13. pants — Operators, kas izraudzīts kā tāds, kam ir būtiska ietekme tirgū — Valsts regulatīvās iestādes noteiktie pienākumi — Cenu kontrole un izmaksu uzskaites pienākumi — Savienojuma pabeigšanas tarifi fiksētajos un mobilajos tīklos — Valsts tiesu pārbaudes apjoms, ko tās var īstenot pār valsts regulatīvo iestāžu lēmumiem

Kopsavilkums – Tiesas (otrā palāta) 2016. gada 15. septembra spriedums

1. *Tiesību aktu tuvināšana — Telekomunikāciju nozare — Elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi — Reglamentējošie noteikumi — Direktīvas 2002/19 un 2002/21 — Valsts tiesas veikta pārbaude pār valsts regulatīvās iestādes lēmumu, ar kuru nosaka tarifu pienākumus savienojuma pabeigšanas tirgos un netiek ievērots Komisijas ieteikums — Pilnvaru neesamība neievērot šo ieteikumu — Robežas — Iemesli, kas saistīti ar tirgus specifiskajām īpašībām*

(LESD 288. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 2002/19 8. un 13. pants; un Regulas Nr. 2002/21 4. panta 1. punkts; Komisijas ieteikums 2009/396)

2. *Tiesību aktu tuvināšana — Telekomunikāciju nozare — Elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi — Reglamentējošie noteikumi — Direktīvas 2002/19 un 2002/21 — Valsts tiesas veikta pārbaude pār valsts regulatīvās iestādes lēmumu, ar kuru nosaka tarifu pienākumus savienojuma pabeigšanas tirgos — Samērīguma izvērtēšana — Pieļaujamība — Pienākums pierādīt faktisko to mērķu izpildi, kuri noteikti minētajās direktīvās — Neesamība*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 2002/19 8. panta 4. punkts un 13. pants, un Regulas Nr. 2002/21 6. 7. un 8. pants; Komisijas ieteikums 2009/396)

1. 4. panta 1. punkts Direktīvā 2002/21 par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva), kurā grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 2009/140, to lasot kopā ar 8. un 13. pantu Direktīvā 2002/19 par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva), kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/140, jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, ja tai jāizskata strīds par valsts regulatīvās iestādes (VRI) uzlikta ar tarifu noteikšanu saistīta pienākuma, ko uzlika par fiksēto un mobilo savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanu, likumību, var noraidīt Ieteikumu 2009/396 par savienojuma pabeigšanas tarifu reglamentāciju fiksētajos un mobilajos tīklos Eiropas Savienībā, kurā tiek ieteikts modelis “Bulric strict” (*Bottom-Up Long-Running Incremental*

Costs) kā atbilstošs cenu regulēšanas pasākums savienojumu pabeigšanas tirgū, tikai tad, ja tā uzskata, ka to pieprasa apsvērumi, kas saistīti ar pamatlīetas faktiskajiem apstākļiem, it īpaši attiecīgās dalībvalsts tirgus specifiskās īpašības.

No Pamatdirektīvas 4. panta 1. punkta izriet, ka šajā tiesību normā garantētās tiesības celt prasību ir jāpamato ar efektīvu pārsūdzības mehānismu, kurš ļauj pienācīgi ņemt vērā lietu pēc būtības. Turklāt šajā normā ir precizēts, ka kompetentai struktūrvienībai šādas prasības izskatīšanā, kas var būt tiesa, ir jābūt atbilstošai kompetencei, lai varētu efektīvi pildīt savas funkcijas. Tādējādi, ja valsts tiesai jāizskata strīds par VRI noteikta tarifu pienākuma likumību, piemērojot Piekļuves direktīvas 8. un 13. pantu, tā var neievērot Ieteikumu 2009/396, tomēr, pat ja ieteikumu mērķis nav izraisīt saistošas sekas, valsts tiesām ir jāņem vērā šie ieteikumi, lai atrisinātu prāvas, kas tām ir iesniegtas, it īpaši, ja tās sniedz paskaidrojumus par valsts tiesību normu interpretāciju, kas ir pieņemtas ar mērķi nodrošināt to izpildi vai kuru mērķis ir papildināt saistošus Savienības noteikumus.

(skat. 39., 40.–43. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, ja tai jāizskata strīds par valsts regulatīvās iestādes (VRI) uzlikta ar tarifu noteikšanu saistīta pienākuma, ko uzlika par fiksēto un mobilo savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanu, likumību, var izvērtēt šī pienākuma samērīgumu, ņemot vērā Direktīvas 2002/21 par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) 8. pantā, kurā grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 2009/140, kā arī Direktīvas 2009/19 par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva), kurā grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 2009/140, 13. pantā noteiktos mērķus, un ņemt vērā to, ka ar šo pienākumu tiek veicinātas galalietotāju intereses mazumtirdzniecības tirgū, kas nav reglamentējams.

No Piekļuves direktīvas 8. panta 4. punkta un 13. panta un no Pamatdirektīvas 8. panta izriet, ka, ja VRI pieņem lēmumu, ar ko uzliek uzņēmējiem šādus ar tarifu noteikšanu saistītus pienākumus, tai ir jānodrošina, ka šie pienākumi atbilst visiem mērķiem, kuri norādīti Pamatdirektīvas 8. pantā un Piekļuves direktīvas 13. pantā, proti, pirmkārt, tie ir balstīti uz konstatētās problēmas raksturu, samērīgi un pamatoti no Pamatdirektīvas 8. pantā noteikto mērķu viedokļa, un ka tie tiek noteikti tikai pēc šīs pēdējās minētās direktīvas 6. un 7. pantā paredzētās apspriedes, un, otrkārt, ka tie ir paredzēti, lai veicinātu saimniecisku efektivitāti, dodot priekšroku ilglaicīgai konkurencei un patērētāju priekšrocību optimizēšanai. Tāpat šī lēmuma pārbaudes tiesā ietvaros valsts tiesai ir jānodrošina, lai šī VRI ievērotu visas prasības, kas izriet no Pamatdirektīvas 8. pantā un Piekļuves direktīvas 13. pantā norādītajiem mērķiem. Šajā sakarā tas, ka ar tarifu noteikšanu saistīts pienākums ir balstīts uz Ieteikumu 2009/396, neliedz valsts tiesai īstenot tās kompetenci, lai kontrolētu šo pienākumu samērīgumu ar mērķiem, kas noteikti minētajos pantos.

Savukārt valsts tiesa nevar, veicot VRI lēmuma pārbaudi tiesā, pieprasīt, lai šī iestāde pierādītu, ka ar šo tarifu pienākumu faktiski tiek sasniegti Pamatdirektīvas 8. pantā noteiktie mērķi. Ja VRI tiktu uzlikts šāds pierādīšanas slogs, notiktu abstrahēšanās no tā, ka reglamentējošu pienākumu pieņemšana balstās uz prognozējamu tirgus attīstības analīzi, kurā, lai novērstu konstatētās konkurences problēmas, par atsauces punktu izmantota efektīva operatora uzvedība un/vai izmaksas. Taču šāda pierādījuma iegūšana par pasākumiem, kas vērsti uz nākotni, ir neiespējama vai pārlietu sarežģīta.

(skat. 48.–51., 55., 58.–61. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)